

[Bente Juncker]

tationsfradrag, der koster milliarder, som enhver ved.

Men jeg må jo desværre konstatere, at dette forslag ikke vil opnå et flertal. Det er der ikke noget at gøre ved, og så må vi se, hvad der i øvrigt sker.

(Kort bemærkning).

Jens Thoft (SF):

Jeg kan ikke undlade en enkelt kort bemærkning til fru Bente Juncker. Der er ikke nogen grund til at åbne en ladeport for misbrug. Når man allerede ved fremsættelsen er i stand til at se ladeporten, bør man i det mindste gøre sig nogle anstrengelser for at lukke den.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af lovforslag nr. L 113:

Forslag til lov om ændring af lov om ændring af forskellige skattelove. (Anparter).

Af Bente Juncker (CD) m.fl.

(Fremsat 14/11 91).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Anpartsindgrebet er fra 1989. Det gik først og fremmest ud på, at et underskud fra en virksomhed med flere end 10 ejere ikke kan trækkes fra i anden indkomst hos anpartshaverne.

Men så er der en vigtig undtagelse fra denne regel: Ved anpartsindgrebet blev skibe, som

industriministeren har godkendt, undtaget fra reglen om underskudsbegrænsning.

Dette indgreb kom til veje efter en aftale mellem den daværende regering og Socialdemokratiet. Undtagelsesbestemmelsen blev gjort tidsbegrænset. Ifølge den lov, der blev vedtaget, skal skatteministeren inden udgangen af 1991 fremsætte forslag om revision af undtagelsen. Revisionsklausulen skal ses i sammenhæng med aftrapningen af den tilladte støtte inden for EF. Det var dengang hensigten at begrænse fordelene i anpartsfinansiering i takt med afskaffelse af den tilladte subsidi-ering inden for EF.

CD's lovforslag går ud på at forlænge industriministerens adgang til at godkende skibsprojekter med 2 år – til udgangen af 1993. På det tidspunkt skal der ifølge CD's forslag igen tages stilling til, om skibsanpartsordningen skal fortsætte.

Udgangspunktet for CD's lovforslag er et ønske om at videreføre de gældende regler om skibsanpartsordningen til samme tidspunkt som ophøret af EF's 7. skibsbygningsdirektiv om støtte til skibsbygningsindustrien.

Regeringen er enig i, at de særlige regler om den skattemæssige behandling af skibsanparter bør ses i sammenhæng med den støtte, der i andre lande gives til skibsbygning. Som jeg nævnte, er de regler, der i øjeblikket gælder for beskatning af skibsanparter, kommet til veje efter en aftale mellem Socialdemokratiet og den daværende regering.

Der har i anledning af, at reglerne skal revideres i henhold til loven, været ført samtaler mellem den nuværende regering og Socialdemokratiet, og på baggrund af disse samtaler vil regeringen nu stille et ændringsforslag ved andenbehandlingen af CD's lovforslag. Ændringsforslaget går ud på, at skibsanpartsordningen som foreslået af CD forlænges i 2 år, men derefter skal ophøre. Herved slipper vi af med en vigtig undtagelsesbestemmelse i skat- telovgivningen.

Inden 1994 vil industriministeren i et samarbejde med branchen overveje, om der fra og med 1994 kan findes andre måder at støtte skibsbygningsindustrien på. Man kan f.eks. overveje at etablere en statslig garantiforpligtelse for bygning af skibe; branchen skal så bære en del af den samlede risiko. Der ligger dog ikke heri en forpligtelse for regeringen til fra 1994 at etablere støtteordninger.

[Skatteministeren]

I overvejelserne må naturligvis inddrages udviklingen i den afrapning af støtte til skibsværfter, der tillades i EF. Det må forventes, at støtloftet for de kommende år bliver reduceret i forhold til loftet for 1991, og den danske regering arbejder som bekendt for at få EF-støtloftet reduceret mest muligt.

Det er på denne baggrund endnu for tidligt at udtale sig om resultatet af disse overvejelser, men jeg sætter min lid til, at branchen går konstruktivt ind i dette arbejde.

Som jeg allerede har nævnt, er det sådan, at jeg ifølge revisionsklausulen fra 1989 skal fremsætte forslag om revision af de gældende regler om beskatning af skibsanparter inden udgangen af 1991, og jeg vil gerne her sige, at jeg med det ændringsforslag til CD's lovforslag, som jeg her har bebudet regeringen vil fremsætte ved andenbehandlingen, anser denne revisionsforpligtelse for opfyldt.

Stavad (S):

Som det allerede er fremgået af skatteministerens bemærkninger, er også Socialdemokratiet meget positivt stemt over for det foreliggende forslag fra CD, fordi vi dermed får en mulighed for at fortsætte den undtagelsesordning, vi har for anparter i skibe bygget på danske værfter inden for kapitalafkastbeskatningen indtil udgangen af 1993.

Når vi mener, at det er forsvarligt, hænger det sammen med, at der jo stadig væk er en støtteprocent inden for EF, som medfører, at vi ved bare at fjerne anpartsordningen for skibsbyggeri ville stille dansk skibsbygningsindustri i en uheldig konkurrencesituation. Jeg synes, at vi i en i øvrigt meget svær beskæftigelsessituation har lov til at glæde os over, at vore værfter i øjeblikket har ganske pæne ordreboøger og en meget god beskæftigelse.

Det betyder selvfølgelig også, at det er mindre betænkeligt at gennemføre den her foreslåede forlængelse, da der er et begrænset udbud af den slags anparter knyttet til de ordrebeholdninger, man kan få ind i ordreboøgerne på de danske værfter, og kun på nybyggede skibe. Når vi samtidig ved, at man kører efter kapitalafkastbeskatningen, det vil altså sige med en fradragsværdi på 50 pct. og ikke op til 68 pct., og at man ikke kan abonnere på virksomhedsskatteordningen, er det, når vi gør plusser og minusser op, efter vores opfattelse forsvarligt

at lave den foreslåede forlængelse, som det ligger i CD's lovforslag.

Derudover er det efter vores opfattelse vigtigt, at vi finder et andet instrument til at erstatte anpartsordningen, når den falder væk ved udgangen af 1993, så vi har givet danske værfter et nyt instrument, på samme måde som vi i øvrigt i forbindelse med anpartsindgrebet i 1989 i et samarbejde med branchen fik skabt det for vindmølleindustrien. Jeg håber, at både industriministeren og branchen vil gå ind i nogle konstruktive forhandlinger. Der er nu god tid til at få et nyt redskab bygget op, således at der om to år, når anpartsordningen løber ud, står et garantiinstrument, som sikrer, at danske værfter kan konkurrere med de værfter, de skal møde ude på verdensmarkedet, og at vi i den samme periode gør os bestræbelser for at få bragt støtteprocenten inden for EF længst muligt ned.

Derfor kan jeg sige, at Socialdemokratiet med de ændringer, som jeg her har nævnt, er indstillet på at støtte CD's forslag. Vi håber, at vi kan få gjort udvalgsarbejdet hurtigt færdigt og få lovforslaget igennem Folketinget, inden Tinget tager hjem til juleferie, så der ikke hersker nogen usikkerhed om retstilstanden, når vi kommer ind i 1992.

Aagaard (KF):

Det Konservative Folkeparti kan støtte CD's lovforslag, som jo har den konsekvens, at de hidtil gældende regler for skibsanparters skattemæssige behandling forlænges til udgangen af 1993, hvor i øvrigt også EF's 7. direktiv om støtte til skibsbygningsindustrien udløber.

Vi støtter det ikke mindst i viden om, at det er i de kommende par år, ordrerne på skibe, der skal leveres i sidste halvdel af 1990'erne, skal hentes hjem. Og vi har tiltro til, at vore værfter vil være i stand til at fylde ordreboøgerne på samme dygtige måde, som tilfældet har været i de seneste år. Det er, som hr. Stavad nævnte, særdeles godt, hvad der også rent beskæftigelsesmæssigt er præsteret på skibsbygningsområdet.

Vi er tillige meget enige med regeringen i signalet om, at der fra 1994 og fremover må andre modeller for støtte til branchen på bordet. Og vi håber og forventer, at branchen traditionen tro går ind i et konstruktivt samarbejde om fremtidige ordninger, som kan fastholde

[Aagaard]

vor skibsbygningsindustri på et højt og konkurrenceedygtigt niveau. Vi mener ikke, der er tid at spille; det er vigtigt, at de forhandlinger går i gang så hurtigt som overhovedet muligt. For vi er her på et område, hvor det er langsigtet politik, der tæller.

Vi forventer også et hurtigt udvalgsarbejde og tilsiger gerne støtte til, at vi kan få dette lovforslag færdigbehandlet inden jul.

Svend Aage Jensby (V):

I Venstre lægger vi naturligvis afgørende vægt på, at der gøres det mest muligt for at styrke konkurrenceevnen, for det giver øget beskæftigelse. Venstre kan af de grunde, skatteministeren har nævnt, støtte det foreliggende forslag fra CD.

Vi er enige i, at man i den mellemliggende tid bør overveje, hvilke yderligere initiativer der bør tages, når denne ordning her ophører.

Vi kan også tiltræde det mere tekniske, den måde, som skatteministeren agter at få bestemmelsen videreført på.

Jens Thoft (SF):

Da vort partis ordfører i denne sag, hr. Anders Laubjerg, ikke kan være til stede, skal jeg på hans vegne sige, at det jo har været et af den danske værftsbranches tilbagevendende standpunkter, at man ønsker værftsstøtten nedbragt internationalt, underforstået altså, at den danske værftsindustri på lige vilkår er fuldt ud konkurrenceedygtig. Nedbringelse af værdien af de forskellige værftsstøtteordninger har i Danmark ikke måttet løbe alt for langt forud for branchens udenlandske konkurrenter, for at konkurrenceedygtigheden kunne fastholdes.

I SF har vi igennem alle årene, hvor værftsbranchen har været ude i en strukturtilpassningskrise, forfulgt to hensyn: Vi har for det første ønsket værdien af de forskellige støtteordninger nedbragt. Og vores principielle synspunkt har også været og er fortsat, at værftsstøtteordninger på længere sigt skal ud af skattelovgivningen. Der er vi enige med skatteministeren.

For det andet har vi også ønsket at finde en nedtrappingsprofil, som ikke har været så voldsom, at den har kvalt branchen. I dag kan vi konstatere, at det internationale støtteloft er blevet kraftigt reduceret – fra 26 pct. i 1989 til 13 pct. i 1991. Dette loft vil af EF-Kommissio-

nen yderligere blive nedbragt i de kommende år til måske under 10 pct.

Samtidig kan vi konstatere, at dansk værftsindustri, selv om vi i Danmark har holdt os under dette loft på 13 pct., har klaret sig ganske godt i den internationale konkurrence. Danmark er i dag Europas største værftsnation og på verdensplan kun overgået af Japan og Sydkorea.

Danske værfter synes således at have en god fremtid foran sig, også når vi fastholder nedtrappingsprofilen i værdien af de nuværende støtteordninger. Og denne nedtrappingsprofil må nødvendigvis indebære, at de særlige værftsstøtteordninger er faldet helt væk engang i midten af 1990'erne. Også her er vi enige med skatteministeren.

En forlængelse af den nuværende anpartsordning for skibsfinansiering anser vi ikke som et brud på den ønskede generelle nedtrækningsprofil, og vi mener heller ikke, at dette bliver tilfældet.

Derimod har vi hæftet os ved, at Skibsværftsforeningens argumentation for at fastholde muligheden for finansiering af skibe i anpartsform i mindre grad relaterer sig til subsidieelementet og i langt højere grad til betydningen af det sikkerhedsgrundlag, som anpartshaverne udgør i relation til långiver, herunder f.eks. Danmarks Skibskreditfond.

Da godt halvdelen målt efter værdi af nye ordrer på de danske værfter indgæet i 1990 blev kontraheret på basis af anparter, vil et pludseligt bortfald af dette sikkerhedsgrundlag givetvis skabe problemer, og det har vi forståelse for.

Men omvendt skal vores melding til branchen være den, at en forlængelse af anpartsordningen, som SF gerne vil være med til at sikre, af branchen bliver udnyttet optimalt til at finde andre systemer for sikkerhedsstillelse, og hvis skatteministeren vil hjælpe med til det, så er det godt nok. For hvis vi alle er enige om, at dansk værftsindustri står sig bedst uden nationale subsidieordninger, så vil der i fremtiden ikke være plads til anpartsordningen, da subsidieelementet i denne ordning er en kendsgerning; EF-Kommissionen har anslået den til en værdi af 4,3 pct.

Dette er Socialistisk Folkepartis melding, og så går jeg selvfølgelig for egen regning og spekulerer på, hvad SF'erne siger, hvis SF's skat-

[Jens Thoft]

tepolitiske ordfører får ondt i skatten og begynder at tegne skibsanparter.

Ole Donner (FP):

CD's forslag til lov om ændring af lov om ændring af forskellige skattelove vedrørende anparter er Fremskridtspartiet positiv over for og kan støtte. Vi mener, det er rimeligt at få forlænget den frist, og vi skal tilsige, at vi også vil være med til at arbejde hurtigt i udvalget, så forslaget kan komme igennem hurtigst muligt.

Vi er indstillet på, at fristen skal forlænges så længe som muligt. Og vi mener, at en sådan forlængelse af anpartsfinansieringsmulighederne vil gøre det muligt for en lang række rederier og rederigrupper fortsat at forny deres flåde. Hvis den ikke bliver forlænget, er der reelt måske kun et par eller tre rederier i Danmark, som har mulighed for at bygge skibe.

Men der er allerede sagt så meget om dette lovforslag, som jeg kan tilslutte mig, så jeg vil nøjes med at sige, at vi vil være med til at bringe forslaget så hurtigt igennem som muligt.

Elisabeth Arnold (RV):

Vi nærmer os årsskiftet, og vi ved alle sammen, hvordan aviserne ser ud i dagene op til den 31. december med lokkende tilbud til mennesker om at støtte dansk erhvervsliv og foretage andre transaktioner, sådan at de kan slippe for en væsentlig del af den skat, de ellers skulle have betalt.

Hvert eneste år ved den tid er der adskillige skattepolitikere, som går ud med bål og brand og siger, at nu må dette anpartscirkus ophøre. Alligevel forlænger vi gang på gang ordningerne herindefra, og vi har fra radikal side ikke noget større ønske om at trække pinen i langdrag. Men vi kan godt se, at det selvfølgelig er fornuftigt at harmonisere nedtrapningstakten af anpartscirkuset med den nedtrapning af støtten til skibsværfterne, som man i øvrigt er blevet enig om på EF-plan.

Vi er altså kort sagt villige til at gå ind i en forlængelse af ordningen, men vi vil først se det ændringsforslag, skatteministeren stiller. Vi er meget interesseret i, at der i det ændringsforslag kommer til at stå helt klart, at det er helt slut, når denne ordning udløber – så vil vi ikke have mere af den slags. Det skal være betingelsen for, at vi kan støtte det.

Jeg vil gerne lige til allersidst spørge forslagsstillerne, om der er regnet på, hvad en gennemførelse af dette forslag vil koste.

Kofod-Svendsen (KRF):

Vi er principielt tilhængere af, at statsstøtten til skibsbyggeri nedtrappes i de forskellige lande. Det er usundt, at man så at sige konkurrerer via statskassen. Samtidig er vi tilhængere af, at vi får skabt så mange arbejdspladser som muligt i Danmark, og vi synes, der er argumenteret meget godt for, at dette forslag vil være med til at fremme beskæftigelsen ved, at vi nedtrapper parallelt med EF, for at formulere det på den måde.

Vi er altså for forslaget med den begrundelse, at det er beskæftigelsesfremmende, idet det er gavnligt for dansk erhvervsliv. Men vi ønsker samtidig, at der sker en nedtrapning både i Danmark og i andre lande, og jeg synes, der her lægges op til, at det kommer til at matche meget godt med EF.

Sluttelig skal jeg blot sige, at også vi imødeser det ændringsforslag, skatteministeren bebudede.

Bente Juncker (CD):

Jeg vil gerne sige tak til samtlige ordførere, som har støttet vores lovforslag om forlængelse af skibsanpartslovgivningen. Det skal ikke være nogen hemmelighed, at jeg er glad i dag, men det er en endnu bedre dag for værftsindustrien.

Jeg har bemærket, at ministeren siger, revisionsbestemmelsen skal tages ud, og at der er et flertal i salen for at tage den revisionsbestemmelse ud. Vi vil på vores gruppemøde overveje, om vi skal være med i det. Der er måske rimelighed i, at man giver signal til værfterne om, hvorvidt de skal klare sig selv om to år eller vi skal finde andre ordninger.

Det, det drejer sig om, er jo tre forhold. Det drejer sig om at fastholde den gode beskæftigelse, der er på værfterne. Det går jo virkelig godt i øjeblikket, og så ville det være fantastisk, hvis Folketinget ikke forlængede den nugældende ordning i to år, når vi står med 270.000–300.000 arbejdsløse. Jeg synes, det er flot.

Dernæst drejer det sig om, at værfterne har taget en lang række unge mennesker, som de uddanner. Hvad sker der lige pludselig, hvis

[Bente Juncker]

bestemmelsen om anparter ikke bliver videreført? Så kunne der meget let ske det, at vi stod med nogle unge mennesker, der havde skrevet kontrakt, og som ville have store vanskeligheder med at få opfyldt deres kontrakter andre steder.

Endelig drejer det sig om, at vi skal udbygge og vedligeholde det høje teknologiske stade, som dansk skibsbygning er kendt for.

Jeg er i øvrigt enig med de ordførere, der har sagt, at støtloftet på 4,3 pct., som jeg tror anparterne giver, bliver indregnet i EF-støtloftet. Vi skal selvfølgelig støtte EF, men vi skal nu også passe på, vi ikke går hen og bliver dumsmarte herhjemme. Vi skal passe på med den konkurrence, der er fra andre værfter, specielt i øjeblikket fra polske værfter. Vi er nødt til at være konkurrencedygtige, vi er nødt til at give nogle subsidier, vi er nødt til at give værfterne nogle forhold, der gør det muligt for dem at konkurrere ikke bare på EF-plan, men også på verdensplan.

Jeg vil gerne sige tak til Folketinget og tak til regeringen, fordi de støtter forslaget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af lovforslag nr. L 107:

Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension og lov om Lønmodtagernes Dyrtdisfond.

Af Erling Olsen (S) m.fl.

(Fremsat 12/11 91).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Det foreliggende forslag drejer sig om de regler, der er fastsat for, hvordan ATP og LD kan anbringe fondenes midler. Der er tale om tre ændringer, der er ens for de to institutioner.

For det første ønsker man grænsen for investering i risikobetonede aktiver, dvs. fast ejendom, efterforskning og udvinding i den danske undergrund, til forskning og udvikling og endelig til køb af aktier og lignende ændret fra 25 til 40 pct. af fondsmidlerne.

For det andet ønskes den grænse på 1 pct. af fondsmidlerne, der gælder for anbringelse i aktiviteter i undergrunden og til forskning og udvikling, sat op til 2 pct. af fondsmidlerne.

Endelig ønskes en ændring af den måde, man opgør værdien af aktiverne på i relation til de nævnte procentgrænser.

Begrundelsen for forslaget om at hæve investeringsgrænsen for aktier m.v. er, at det vil bringe reglerne for ATP og LD i overensstemmelse med reglerne for livsforsikringselskaber og pensionskasser, der i 1989 fik grænserne for deres investeringer sat op til 40 pct.

Regeringen er meget betænkelig ved det foreliggende forslag, ligesom den har været betænkelig ved tidligere forslag i samme retning. Lad mig anføre to af regeringens betæneligheder.

For det første er det meget betænkeligt uden videre at sidestille private pensionskasser og forsikringselskaber med de ved lov oprettede fonde ATP og LD. Hvis borgerne ikke er tilfredse med deres forsikringselskab, kan de vælge et andet, som f.eks. disponerer mere forsigtigt med de indbetalte midler. ATP og LD er lovpligtige ordninger, hvor borgerne ikke har nogen valgmuligheder. Det giver staten et særligt ansvar for, at der disponeres så forsvarligt som overhovedet muligt. For mig er der ingen tvivl om, at vi i den situation bør lægge hovedvægten på de sikre placeringer i obligationer frem for de mere risikobetonede placeringer i aktier.

For det andet vil jeg spørge: Til glæde for hvem skal grænserne egentlig forhøjes? Er det for samfundets skyld, fordi vi mangler risikovillig kapital? Jeg tror egentlig slet ikke, at det danske kapitalmarked vil kunne opsuge midler af den størrelse, der her ville kunne blive tale om, nemlig op til 20 mia. kr. Resultatet ville derfor med al sandsynlighed blive, at midlerne